

# Akwụkwọ Daniel - Nọmba Iri Anọ na Anọ

*Ikpughe Ntọala ndị Echefuru Echefu: Eziokwu Amụma nke William Miller na Ụbọchị Ikpeazụ nke Adventizim*

Jeff Pippenger

2024-01-08

E kpuchiri eziokwu ndị bụ isi nke William Miller n'ime ọgbọ anọ nke Adventism. A kọwara mweghachi nke eziokwu ndị ahụ bụ isi na nrọ nke abụọ ya, a na-akọwakwa ya ugboro ugboro n'ime Baibụl na Mmụọ nke Amụma dika ọrụ ndị mmadụ Chineke nke ụbọchị ikpeazụ ga-aruzu. Nrọ Miller na-egosi na mgbe nwoke ahụ ji ahịhia ihicha unyi weghachiri ọla ndị ahụ, ha ga-enwu ugboro iri karịa anyanwụ.

Usoro Miller hiwere isi n'imatata ike mbibi abụọ ahụ nke ikpere arụsị, nke papalism soro, ma àmà nke onyeoziri Pọl n'isi nke abụọ nke Ndị Thessalonaika nyere Miller ihe nkedo maka usoro ya. N'ebe ahụ Pọl kọwara na Rom nke ikpere arụsị egbochila papacy irigo n'ike, ruo mgbe ewepuru Rom nke ikpere arụsị. N'ime 2 Thessalonaika, Pọl nyekwara ihe nkedo maka usoro Future for America, mgbe Pọl gosiri na “nwoke nke mmehie” ahụ dị n'isi ahụ ka e gosikwara dika eze nke buliri onwe ya elu, n'ime Daniel isi nke iri na otu, na amaokwu nke iri atọ na isii.

Ọ dị mkpa ihu na mmụba nke ihe omuma n'ime ije ozi nke ma ndị mmụọ ozi mbụ ma nke atọ, jikoro kpomkwem na àmà Pọl n'isi nke abụọ nke Ndị Tesalonaika. N'oge ọgwụgwụ na 1798, nakwa na 1989, e mepere akwụkwọ Daniel, si otu a malite usoro onwunwa nke nzọkwụ atọ. Usoro onwunwa ahụ na-amiputa mgbe niile otu abụọ nke ndị na-efe ofufe n'akuko ihe mere eme ebe e mepere akwụkwọ Daniel. Ọ dị mkpa ihu ihe odide Pọl n'uzo jikoro ya na mmụba nke ihe omuma n'oge ọgwụgwụ, n'ihu na ọ bụ n'isiakwukwo ahụ kpomkwem ka Pọl na-adọ aka ná ntị na ndị na-anabataghị “ihu eziokwu n'anya,” ga-anata aghugho siri ike sitere n'aka Chineke. Aghugho siri ike ahụ bụ ihe a na-eweta n'ahụ ndị ajoy omume n'isi nke iri na abụọ nke Daniel, ndị juru mmụba nke ihe omuma. N'akuko ihe mere eme abụọ ahụ, aghugho siri ike ahụ na-ezo aka n'uzo kachasi kpomkwem na Adventism.

“Onye na-ahụ ihe dị n'okpuru elu ya, onye na-agu obi mmadụ nile, na-ekwu banyere ndị natara nnukwu ihè, si: ‘Ha adighi ahuhu ma ọ bụ iju-anya n'ihu onodu omume na nke mmuọ ha.’ Ee, ha ahoroowo uzo nke ha, mkpuru obi ha na-atokwa ha utu n'ihe aru ha. Mu onwe M ga-ahorokwa aghugho ha, M ga-emekwa ka ihe ndi ha na-atu egwu biakwasị ha; n'ihu na mgbe M kporo, o dighi onye zara; mgbe M kwuru okwu, ha anughị: kama ha mere ihe ojo n'anya M, horokwa ihe ahụ nke M na-enweghi mmasi na ya.’ ‘Chineke ga-ezitere ha aghugho siri ike, ka ha wee kwee ugha,’ n'ihu na ha anabataghị ihunanya nke eziokwu, ka e wee zoputa ha,’ ‘kama ha nwere mmasi n'ajo omume.’ Aizaya 66:3, 4; 2 Ndị Tesalonaika 2:11, 10, 12.”

“Onye Ozizi nke eluigwe juru, si: ‘Gini bu aghugho ka ukwu nke puru iduhie uche karja ime ka a kweere na unu na-ewu n'elu ntola ziri ezi nakwa na Chineke na-anabata oru unu, ebe n'eziokwu unu na-eme otutu ihe di ka amuma na ukpuru nke uwa si di ma na-emehie megide Jehova? Ewoo, o bu nnukwu aghugho, o bukwa nduhie na-adoro mmasi nke na-achikwa uche,

mgbe ndi mmadu ndi maara eziokwu n'oge gara aga na-ewere odidi nke nsopuru Chineke di ka mmuo na ike ya; mgbe ha na-eche na ha bara uba, na ngwongwo ha amubaala, nakwa na ihe o bua adighi ha mkpa, ebe n'eziokwu ha na-achọ ihe niile.”

“Chineke agbanwobeghi n'ebe ndi ohu Ya kwesiri ntukwasị obi no, ndi na-edebe uwe ha ka o ghara inwe ntupo. Ma otutu na-eti mkpu, si, 'Udo na nchekwa,' ebe mbibi mberede na-abiakwasị ha. O buru na e nweghi ncheghari zuru oke, o buru na mmadu adighi eweda obi ha ala site n'ikwuputa mmehie ma nata eziokwu ahụ dika o di n'ime Jizos, ha agaghi abanye eluigwe ma oli. Mgbe ime ka anyi di ocha ga-eme n'etiti okwa anyi, anyi agakwaghi ezuru ike n'udo, na-anya isi na anyi bara uba, na anyi etowanyela n'akunuba, na anyi enweghi ihe o bua anyi na-achọ.”

“Onye puru ikwu n'eziokwu si: 'A nwara olaedo anyi n'ime oku; uwe anyi adighikwa nwere ntupo sitere n'uba'? Ahuru m Onye Ozizi anyi ka O na-egosi uwe nke ihe a na-akpo ezi omume. Mgbe O yipusiri ha, O kpughere unyi di n'okpuru ya. Mgbe ahụ O siri m: 'I gaghị ahụ otú ha si n'uzo igosi onwe ha kpuchie unyi ha na ire ure nke agwa ha? "Olee otú obodo ahụ kwesiri ntukwasị obi si gho akwuna!" E meela ulo Nna m ulo ahia, ebe onuno na ebube nke Chineke si n'ebe ahụ puo! N'ih ike a ka adighi ike ji di, ike adighikwa.” Testimonies, volume 8, 249, 250.

Adventizim bu “obodo ahụ nke kwesiri ntukwasị obi” mgbe o kposara Mkpu Etiti Abali n'afọ 1844. Ka o na-erule 1863, o malitere usoro iju “ntoala” ndi e hiwere site n'oz i William Miller. Mgbe ha malitere itinye eziokwu ndi bu ntoala n'akuku, si otu a kpuchie ha site n'ola na mkpuru ego adigboroja, ha no na-ewu ntoala ohuru. Ndi malitere, mezuru, ma na-aga n'ihu n'oru ahụ, ka e sere onyinyo ha n'ihe odide nke Mmuo nke Amuma di ka “ndi natara nnukwu ihè.”

“Ahụ òke” ha nwerebu, e gosiputara ya n'ohu Miller dika nkume di oké onu ahia ndi di n'ime igbe, nke Miller debere n'elu tebul n'etiti ulo ya, nke na-enwu karja “anyanwu.” N'akuku okwu ahụ ka e kwuputara ugbo a, Sister White kowara, “ndi ahụ nataraworo ihè di ukwu,” ma ndi “horo uzo nke aka ha.”

Ha horo uzo ohuru n'afọ 1863. O na-ekwu na o bu “aghugho na-adoro adoro, nke na- ejide uche mmadu mgbe ndi bubu mara eziokwu gbaghaara odidi nsopuru Chineke ka o buru mmuo na ike ya; mgbe ha na-eche na ha bara uba, bawanyewokwa n'ihe onwunwe, na ha adighi mkpa ihe o bua, ebe n'eziokwu ha no na mkpa ihe niile.”

O na-akowaputa onodu Laodisia, onodu nke ya na di ya kowara na o mere n'afọ 1856. A nwara ha mgbe ahụ ruo afọ asaa, ma ha dara ule ahụ n'afọ 1863, wee bido iwulite ntoala ugha nke na-eweta aghugho siri ike nke ozi ido aka na nti Pol n'akwukwo Ndi Tesalonaika. Ido aka na nti Pol n'akwukwo Ndi Tesalonaika bu arilika nye ma mmeghari ahụ na mbido ma na ngwucha nke Adventizim, o na-adabakwa kpmkpam na nro Miller, nke na-ekwu banyere ma mbido ma ngwucha nke Adventizim. Nro ya na-egosi na mgbe arusi oru nke iweghachi ola ndi mbu nke eziokwu zuru ezu, eziokwu ndi ahụ ga-enwu ugboro iri karja ka ha si enwuputa mgbe mbu ha nwuru n'Mkpu Etiti Abali na mmalite nke Adventizim. Olee otu nghota Miller si enwuputa ihè karja ugbo a, karja mgbe mbu o ghotara eziokwu ahụ?

E nwere ọtụtụ eziokwu ndị e gosipụtara n'elu chaatị nsọ abụọ nke Habakuk isi nke abụọ. E gosipụtara eziokwu ndị ahụ n'ọhụ Miller dika ọla dī oké ọnụ ahịa ndị a ga-emecha weghachite n'ubochi ikpeazu, kpomkwem tupu Mkpu Etiti Abali. Ọla adigboroja ndi a na-ebupu n'ezí site na windo n'ọhụ Miller na-anochi anya ma ozizi ugha ndi e webatara n'ime Adventizim iji wulite ntọala ugha, nakwa iji zoo ezi ntọala ahụ; ma ha na-anochikwa anya ndi juru ihapu ozizi ugha ndi ahụ mejuputara ntọala ugha ahụ. "The daily" bu arilika nke usoro eziokwu William Miller nke guzobere ntọala mbu ahụ, ma n'ubochi ikpeazu "the daily" na-anochi anya o bughị naani ikpere arusi, dika Miller siri kowaa ya n'ezikwu, kama o bukwa akara nke nnupuisi nke meputara ntọala ugha ahụ.

Baibul, Mmuo nke Amuma na akuko ihe mere eme niile na-agba ama na mkpu nke oge ikpe site n'afọ 1798 ruo 1844, bu nkwsa nke ozi ahụ William Miller choputara ma kwusaa. Nke a bu ihe kpatara a ji akpo ngaghari ahụ ngaghari ndi Millerite. N'uzo ezi uche di na ya, iju ngaghari ahụ bu iju ihè ahụ e meputara n'afọ 1798, nke Daniel kowara di ka mmuba nke ihe omuma.

Aizaja na-ekwu banyere ndi mmanya nke Ifrem, ma kowaa ndi mmanya ahụ dika ndi nleli na-achi ndi Jerusalem. Aizaja na-eme ka a mata na ha anaghi egbu mmanya n'ezie; ha egbuola mmanya nke mmuo. Mmanya nke mmuo n'ime Akwukwo Nso bu ma ozizi eziokwu ma o bu ozizi ugha, dabere n'ihe a na-ekwu banyere ya. Ndi mmanya nke Ifrem egbuola mmanya ozizi ugha, nke bu mmanya Babilon, dika akwuna Taja no n'isi nke iri na asaa nke Mkpughe na-anochi anya ya, nakwa dika Belshaza n'abali ikpeazu ya nke oriri na onunu.

Aizaya kowara mmetuta nke mmanya ime mmuo ahụ nke na-abiakwasị ndi ikom nleli na-achi ndi nke Jerusalem.

Kwusitanu onwe unu, noronu n'ijuanya; tikwanu mkpu, ee, tikwanu mkpu: ha nuwo mmanya, ma o bughị n'ih i mmanya; ha na-ama jijiji, ma o bughị n'ih ihe-onunu na-egbu egbu. N'ih i na Onyenwe anyi awusawo n'elu unu mmuo nke ura miri emi, O mechikwokwa anya unu: ndi amuma na ndi isi unu, ndi onu uzo, ka O kpuchiworo. Ma onu nke ihe niile aghowo nye unu di ka okwu nke akwukwo e mechiri emechi, nke mmadu na-enye onye guru akwukwo, na-asi, Biko, guo nke a: o si, Enweghi m ike; n'ih i na e mechiri ya emechi: e wee nye onye na-agughi akwukwo akwukwo ahụ, na-asi, Biko, guo nke a: o si, Agughi m akwukwo. N'ih i ya Onyenwe anyi kwuru, Ebe o bu na ndi a na-abiakwute m nso site n'onu ha, ma jiri egbugbere onu ha na-asopuru m, ma ha ewepuwo obi ha ka o di anya n'ebe m no, egwu ha na-atu m aburuwokwa ihe a kuziri site n'iwu mmadu: ya mere, lee, Aga m aga n'ihu ime oru di itunanya n'etiti ndi a, ee, oru di itunanya na ihe ebube: n'ih i na amamihe nke ndi amamihe ha ga-ala n'iyi, nghota nke ndi nwere uche ha ga-ezokwa ezo. Ahuhu ga-adiri ndi na-achọ ime omimi iji zoo ndumodu ha n'ebe Onyenwe anyi no, ndi oru ha dikwa n'ochichiri, ha na-asikwa, Onye na-ahụ anyi? onyekwa maara anyi? N'ezie, itughari ihe unu n'azu n'ihu ka a ga-ewere dika uru onye okpu ite: n'ih i na oru ahụ o ga-asi banyere onye mere ya, O meghi m? ma o bu ihe ahụ e kpuru o ga-asi banyere onye kpuru ya, O nweghi nghota? Aisaja 29:9-16.

Nwannanyị White hotara amaokwu ndi a ma mesia gbakwunye:

“A ga-emezu okwu o bula nke a. E nwere ndi na-adighi ewedata obi ha n’ihu Chineke, ndi na-agaghikwa eje ije n’ito omume. Ha na-ezo ezi nzube ha, ma na-anogide na mmekorita na mmuo ozi ahụ dara ada, onye huru ugha n’anya ma na-eme ya. Onye iro na-etinye mmuo ya n’ahụ ndi ikom o puru iji duhie ndi no n’ochichiri n’uzo ufodu. Ufodu na-amalite ijuputa n’ochichiri nke juru ebe niile, ma na-edobe njehie n’onodu eziokwu. Ubochi ahụ amuma kporo aka eruola. A naghị aghota Jisọs Kraist. Jisọs Kraist bu akuko ifo n’anya ha. N’oge a n’akuko ihe mere eme nke uwa, otutu na-eme omume dika ndi mmanya na-egbu. ‘Kwusinu onwe unu, juokwa anya; tikwanu mkpu, tie mkpu; ha durumaanya, ma o bughị n’ihi mmanya; ha na-ada ukwu, ma o bughị n’ihi ihe onunu siri ike. N’ihi na Onyenweanyi awukwaswo unu mmuo nke nnukwu ura, O mechikwokwa anya unu. Ndi amuma na ndi isi unu, ndi ohu uzo, ka O kpuchiworo.’ Mmanya ime mmuo di n’ahu otutu ndi na-eche na ha bu ndi ahụ a ga-ebuli elu. Okwukwe okpukpe ha di nnoo ka e si kowaa ya n’Akwukwo Nso a. N’okpuru ike ya, ha enweghi ike iga n’uzo kwu oto. Ha na-eme uzo gbagoro agbago n’omume ha. Otu, emesia onye ozo, ha na-adokpu azu na-aga n’ihu. Onyenweanyi na-ele ha anya n’omiko di ukwu. Uzo nke eziokwu ka ha amatabeghi. Ha bu ndi na-akpa atumatu n’okpuru aha sayensi, ndikwa ndi nwere ike ma kwesikwara inye aka n’ihi na ha nwere ohu ime mmuo doro anya, bu onwe ha ka a na-eduhie, ma ha na-akwado oru ojo.”

“Oganihu ndi a nke ubochi ikpezu ndi a ga-adi nso ka e mee mkpebi banyere ha. Mgbe a ga-ekpughe aghughu ime-mmuo ndi a di ka ihe ha bu n’ezie,—oru nzuzo nke mmuo ojo,—ndi sonyere n’ime ha ga-adi ka ndi mmadu ndi uche ha efuola.

“N’ihi ya, Onye-nwe anyi na-ekwu, N’ihi na ndi a na-abiakwute m nso n’onu ha, ha na-eji egbugbere onu ha asopuru m, ma ha emeela ka obi ha diri m anya, egwu ha na-atu m bukwa nke a mutara ha site n’iwu umu mmadu; ya mere, lee, aga m aga n’ihu ime oru itunanya n’etiti ndi a, ee, oru itunanya na ihe ebube; n’ihi na amamihe nke ndi amamihe ha ga-ala n’iyi, nghota nke ndi nwere uche ha ga-ezokwa ezo. Ahuhu ga-adiri ndi ahụ na-achosi ike izobe ndumodu ha n’ime omimi puo n’ihu Onye-nwe anyi, ndi oru ha dikwa n’ochichiri, ha na-asikwa, Onye na-ahu anyi? Onye makwara anyi? N’ezie, itughari unu ihe n’isi ala ga-aguta di ka uru onye okpu ite; n’ihi na o ga-ekwe omume ka oru ahụ si onye mere ya, O meghi m? Ma o bu ka ihe ahụ e kpuru akpu si onye kpuru ya, O nweghi nghota?”

“A na-egosi m na n’ime ahumihe anyi, anyi enwewo ma na-enwekwa onodu a kpomkwem. Ndi ikom ndi natara nnukwu ihè na ohere ndi di ebube ewerewo okwu ndi ndu ndi na-eche onwe ha amamihe, ndi Onye-nwe goziri ma mee ka ha nwee amara nke ukwu, ma ndi wepuworo onwe ha n’aka Chineke ma tinye onwe ha n’okwa nke onye-iro. A ga-ekpughe uwa nile n’ugha ndi nwere odidi na-adoro adoro. Otu uche mmadu, n’inakwere ugha ndi a, ga-aru oru n’ime uche ndi ozo nke mmadu, ndi nowo na-eme ka ihe-ama di oké onu ahia nke eziokwu Chineke buru ugha. Ndi ikom a ga-abu ndi ndi mmuo ozi dara ada ga-eduhie, mgbe ha kwesiri idi guzosiri ike dika ndi nche kwesiri ntukwaso obi, na-eche mkpuru obi nche, di ka ndi ga-enye akuko. Ha atufuola ngwa agha nke ogu ha, wee gee mmuo ndi na-arata mmadu nti. Ha emeela ka ndumodu Chineke ghara idi ire, ma wepuru ido aka na nti na iba mba ya n’akuku, ma n’eziokwu ha no n’akuku Setan, na-ege mmuo ndi na-arata mmadu nti na ozizi ndi mmuo ojo.”

“Inubiga mmuo okè di ugbu a n’ahụ mmadu ndi na-ekwesighi idi na-ama jijiji di ka ndi no n’okpuru mmetuta nke mmanya siri ike. Mpu na omume na-ezighi ezi, aghugho, nduhie, na azumahia na-ezighi ezi juputara n’uwa, di ka ozizi nke onye ndu ahụ nke nupuru isi n’uloikpe nke eluigwe si di.

“A ga-eme ka akuko ihe mere eme megharia onwe ya. Enwere m ike ikowaputa ihe ga-adị n’oge di nso, ma oge erubeghi. Udi nke ndi nwuru anwu ga-aputa, site n’aghugho aghugho nke Satan, otutu ga-esokwa onye ahụ nke huru ugha n’anya ma na-eme ya. Ana m ado ndi anyi aka na nti na n’etiti anyi n’onwe anyi ufodu ga-esi n’okwukwe puo, gee nti n’aka mmuo ndi na-eduhie eduhie na ozizi ndi mmuo ojo, sitekwa n’aka ha a ga-ekwu ihe ojo megide eziokwu.” Battle Creek Letters, 123–125.

Ndi amuma niile, gunyere Aizaya na Sister White, na-akowaputa ubochi ikpeazu. N’ubochi ndi a, ndi ndu Adventizim “no n’akuku Setan n’ezie, na-ana nti n’ime mmuo ndi na-eduhie eduhie na ozizi ndi mmuo ojo.” Sister White na-edobe amuma n’ihu mgbe o siri, “Mgbe e gosiputara aghugho ndi a nke ime mmuo ka ha buru ihe ha bu n’eziokwu,—oru nzuzo nke mmuo ojo,—ndi ahụ sonyere n’ime ha ga-adị ka ndi mmadu uche ha furu efu.” Ndi isi Adventizim ga-adị ka ndi mmadu uche ha furu efu, n’oge ahụ n’akuko ihe mere eme nke ubochi ikpeazu mgbe a ga-ekpughe inubiga mmanya ha okè di ka “oru nzuzo nke mmuo ojo.”

E nwere mkpughe nke oru ndi ikom ndi na-akwa emo na-achi ndi mmadu no na Jerusalem n’ubochi ikpeazu. E gosiputara mkpughe ahụ n’ohu Miller, mgbe Miller kpechara ekpere, mgbe ahụ e meghere uzo. O na-eme ozugbo tupu o mechie anya ya nwa oge, nke na-akowa kpomkwem njedebe nke usoro nke ika akara nke puku mmadu nari otu na iri ano na ano ahụ. Mmeghe nke uzo na-egosi mgbanwe nke oge nkesa Chineke, ma n’oge ahụ, mmeghari Laodisia nke mmuo-ozu nke ato na-agafe buru mmeghari Filadelfia nke mmuo-ozu nke ato.

N’akuku Akwukwo Aizaya ahụ, e nwere nchikota nke oru ojo nke ndi anuruma Ifrem, bu ndi ikom ndi “kwesiri iguzo di ka ndi nchekwube kwesiri ntukwasị obi.” A na-egosiputa nchikota ahụ di ka, “N’ezie, a ga-agughari itughari ihe unu n’isi ala dika uru onye okpu ite; n’ihi na o ga-ekwe omume ka ihe e kere ekè kwuo banyere Onye kere ya, O koghi m? ma o bu ka ihe a kpuru akpu kwuo banyere onye kpuru ya, O nweghi nghota?”

Nchoputa Miller banyere “ihe a na-eme kwa ubochi,” dika ma o bu okpukpe nke ikpere arusi ma o bu Rome nke ikpere arusi, n’ikpeazu bu akara nke Setan, n’ihi na ma Setan ma Rome nke ikpere arusi ka e ji dragon nochie anya ha.

“Ya mere, ebe dragon ahụ, n’isi ihe, na-anochi anya Setan, o bukwa, n’uche nke abuo, ihe nnochianya nke Rom nke ndi ogo mmuo.” The Great Controversy, 439.

N’ikwu okwu banyere ndi ikom ahụ na-achi Jerusalem n’ubochi ikpeazu, Nwannaanyi White na-ekwu, si: “Ufodu na-amalite ijuputa n’ochichiri nke juru ebe nile, ma na-edobe eziokwu n’akuku n’ihi njehie. Ubochi amuma kporo aka eruola. A naghị aghota Jizos Kraist. Jizos Kraist buuru ha akuko ifo.” N’afọ 1901, otu onye ndu nke Adventism si Germany malitere iwabata echiche ugha nke Protestantism dapuru n’ezi okwukwe banyere “ihe a na-eme kwa ubochi” n’akwukwo Daniel. Echiche ahụ na-akowa na “ihe a na-eme kwa ubochi” na-anochi anya oru nso

Jizos Kraịst n'ụlọ nsọ, ma ọ bụ ụdị mgbanwe ọ bụla nke echiche ahụ. Anam asị ụdị mgbanwe ọ bụla, n'ihị na e nwere nkwusi ike dị iche iche e tinyere n'ụgha ahụ n'akụkọ ihe mere eme nke sochiri 1901, ma echiche ụgha ndị ahụ na-egosiputa mgbe niile nkwubi okwu na "ihe a na-eme kwa ụbọchị" na-anochi anya ụdị orụ ụfọdụ nke Kraịst.

Ọla ahụ bụ ozizi nke "ihe a na-eme kwa ụbọchị," nke Miller kowara dị ka akara Saten, n'ime Adventism nke ụbọchị ikpeazụ, bụ akara nke Kraịst. Mgbe e webatara ya n'afọ 1901, mmadụ ole na ole nke ukwuu nabatara echiche ahụ na "ihe a na-eme kwa ụbọchị" bụ akara nke Kraịst, ọ bughịkwa akara nke Saten; ma ka ọ na-erule afọ ndị 1930, a juru ọla nke ozizi ahụ banyere "ihe a na-eme kwa ụbọchị," nke Miller gwuputara site n'akụkọ akwara eziokwu ahụ a huru n'ime 2 Thessalonians, isi nke abụọ, dika e si jukwa "oge asaa" nke Leviticus iri abụọ na isii n'afọ 1863. N'otu ebe n'akụkọ ihe mere eme site n'afọ 1863 ruo n'afọ ndị 1930, Adventism agbanweela ndị ndu ya, n'amaghị ya.

"Umunna, ahuru m ihe ize ndu unu, ozokwa, ana m aju, O nwere mgbalị obula unu ndi na-emehie na-eme iji dozie ihe ojoo ahụ? Mkpuruobi puru ibu ndi na-asu ngongo n'uzo ha, na-eje ije n'ochichiri, n'ihị na unu emeghi ka uzo ukwu unu buru ndi kwu oto. O buru na unu no n'onodu ntukwasị obi, ana m ariọ unu kari n'ike, n'ihị mkpuruobi unu onwe unu na n'ihị ndi na-elekwasị unu anya dika ndi ndu, chegharianu n'ihu Chineke n'ihị mmehie o bula e meworo, ma kwuputanu njehie unu."

"O buru na i kwe ka isiike nke obi digide n'ime gi, ma site n'nganga na ime onwe gi onye ezi omume ghara ikwuputa mmejọ gi, a ga-ahapu gi n'okpuru onwunwa Setan. O buru na, mgbe Onyenwe anyi kpughere njehie gi, i gaghi echeghari ma o bu kwuputa ha, nlekota amamihe ya ga-eme ka i gabiga n'otu ala ahụ ugboro ugboro. A ga-ahapu gi ka i na-emehie n'udi yiri nke ahụ, i ga-anogide na-enweghi amamihe, ma kpoo mmehie ezi omume, kpookwa ezi omume mmehie. Otutu aghugho ndi ga-achi n'ubochi ikpeazu ndi a ga-agba gi gburugburu, ma i ga-agbanwe ndi ndu, ma ghara ima na i meela otu ahụ." Review and Herald, December 16, 1890.

Ndi ikom ndi na-akpari mmadu, ndi na-achi ndi Jerusalem, bu ndi ikom no "n'onodu ntukwasị obi," ga "akpo mmehie ezi omume, kpookwa ezi omume mmehie," ma "N'ezie, ntughari unu nke ihe n'isi-ala ga-agu di ka uru nke onye na-akpu ite; n'ihị na oru ahụ o ga-asị banyere onye mere ya, O meghe m? ma o bu ihe ahụ e kpuru o ga-asị banyere onye kpuru ya, O nweghi nghota?" N'ime nnupuisi na-aga n'ihu n'ime ogbo anọ nke Adventism, ndi ahụ no n'onodu ntukwasị obi na-agbanwe ndi ndu, ma ha amaghị ya. Ha amaghị ya, n'ihị na ha juru n'uzo na-aga n'ihu ma na-adigide adigide ihe ama nke njehie ha. N'ime nnupuisi ahụ na-aga n'ihu, "amamihe nke ndi amamihe ha ga-ala n'iyi, nghota nke ndi nwere uche ha ga-ezokwa."

Ha ga-eme ka ihe di n'elu buru nke di n'okpuru, ha akpookwa mmehie ezi omume, kpoo ezi omume mmehie. Akara nke nnupuisi a bu ozizi nke "ihe a na-eme kwa ụbọchị," nke n'anya Miller bu akara nke Setan, ma nke Adventizim taa na-amata dika akara nke Kraịst. Ihe bubu arilika nke guzobere usoro nke nkowa amuma William Miller, aghowo ugbu a akara nke inubiga mmanya okè nke ndi ikom ndi nleli na-achi ndi bi na Jerusalem. Akara-okwu metutara "ihe a na-eme kwa ụbọchị," n'akwukwo Daniel, na-egbukere egbukere dika anyanwu mgbe a ghotara ya n'igbe ozu

Miller ná mmalite Adventizim, ma n'ubochi ikpeazu eziokwu ahụ na-egbukepụ ugboro iri karịa, n'ihị na onuogu iri bu akara nke ule, ma nye Izrel oge ochie, ule nke iri bu ule ikpeazu.

Ndi Farisii nke oge a "ekwuru na" "oru Kraist" sitere "n'aka ndi oru Setan," site n'imata ofufe arusi dika "ike nsọ nke Chineke."

"Ndi Farisii mehie megide Mo Nso. E ji nka ha n'ikwuchitere okwu kparia Onye Nzoputa nke uwa, mmuo ozi nke na-edekokwa dere okwu ha n'akwukwo nke eluigwe. Ha kporo ike nsọ nke Chineke, nke e gosiputara n'oru Kraist, oru ndi sitere n'aka Setan. Ha apughi igbanahu oru ebube Ya ndi di itunanya, ma o bu kwuo na ha sitere n'ihe ndi nkiti nke okike, ya mere ha kwuru, 'Ha bu oru ekwensu.' N'ime ekweghi ekwe ha kwuru banyere Okpara Chineke dika mmadu nkiti. Oru igwo oria e mere n'ihu ha, oru ndi mmadu o bu emebeghi ma o bu nke ha apughi ime, bu ngosiputa nke ike Chineke, ma ha boro Kraist ebubo na ya na oku mmuo jikotara aka. N'isi ike, n'igba nku, na n'obi siri ike dika igwe, ha kpebiri imechi anya ha n'ihu ihe akaebe niile, ma otu a ka ha si mee mmehie a na-apughi igbaghara." Manuscript Releases, olu nke 4, 360.

Anyi ga-aga n'ihu n'itule mmuba nke ihe omuma, nke e kpughere mgbe a kpoghechara ya n'ime ije nke mmuo ozi mbu, n'isiokwu na-esote.